

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Видається двічі на тиждень.* *Головний редактор* О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* О. Ворошилов, Т. Горенко, І. Соколова. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.htm. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 64
(28 серпня 2012 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	14
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	20
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	23
ПОЛІТИКА	25
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ	29
СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ	29

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Україна відзначила 21-й День Незалежності

24 серпня по усій Україні – від Заходу до Сходу – з розмахом святкували День Незалежності. В Україні цей день відзначили новими рекордами, парадом вишиванок, гігантськими писанками, а також піснями, танцями й салютами на головних площах міст.

У Києво-Печерській лаврі святковий день почався з молебню. На службі, яку відправив митрополит Володимир, були керівники України. Після цього вони на чолі з Президентом поклали квіти до пам'ятників Т. Шевченку та М. Грушевському.

Також з нагоди 21-ї річниці незалежності України Президент України В. Янукович взяв участь в урочистому заході «Єднаймося для України», який відбувся в Києві біля пам'ятника Святому Володимирі. «На цих київських горах зародилася наша державність. Тут наші предки зробили свій доленосний духовний вибір», – сказав у своєму вітальному слові глава держави. В. Янукович наголосив, що впродовж віків саме віра слугувала фундаментом і стрижнем духовної самобутності нашого народу та його стійкості.

У заході взяли участь Голова Верховної Ради В. Литвин, Прем'єр-міністр М. Азаров, глава Адміністрації Президента С. Львовчкін, голова КМДА О. Попов, урядовці, представники духовенства, громадськості та інтелігенції.

Слід зазначити, що цього року на День Незалежності парад військової техніки на Хрещатику не було. Замість танків по головній вулиці країни їздили байки та квадроцикли. На возах возили велетенські писанки, а народ розгулював у різнокольорових вишиванках. Саме карнавальне дійство «Парад вишиванок-2012» стало однією з найбільш яскравих подій цього річного свята в столиці.

Головним організатором свята став О. Скрипка.

Крім того, у Києві також відбулося відкриття 57-ї виставки квітів «Мелодія Українських казок», яка пройде 24 серпня – 9 вересня в Печерському ландшафтному парку. Також на території парку пройде виставка-ярмарок із продажу декоративних рослин, квітів, сувенірів, товарів та виробів народних майстрів з усієї України.

У Луцьку на Театральному майдані зібралося кілька тисяч волинян, теж у національних одностроях вишикувалися в логотип міста

В Одесі люди у вишиванках створили цілий ланцюг. Від Дюка Ришельє він розтягнувся по Потьомкінських сходах аж до Приморського бульвару. Організатори підраховали: цього року учасників прийшло вдвічі більше ніж торік.

У Рівному 21-шу річницю незалежності відзначили фестивалем ковалів. До міста з'їхалися майстри з усієї України. Приєднався до них і колега з Нідерландів, щоб поділитися власним досвідом з українськими початківцями.

Разом з тим, напередодні виборів до Верховної Ради, які відбудуться восени, деякі заходи проходили з політичним відтінком.

Треба зазначити, що близько 10 тис. прихильників опозиції проводили мітинг з нагоди Дня Незалежності біля пам'ятника поету Т. Шевченку в Києві. Мітинг розпочався Національним Гімном України, після цього опозиція розгорнула рекордний за розмірами прапор України біля Київського університету імені Тараса Шевченка.

Близько 1 тис. прихильників Партії регіонів проводили мітинг на Софійській площі в Києві. Там не обійшлося без інцидентів. Зокрема, там же, на Софійській площі, відбувся громадянський марш під гаслом «Мову підписали – свято зіпсували», спрямований проти гуманітарної політики влади. Між учасниками виникли невеликі зіткнення, проте представники правоохоронних органів тримали ситуацію під контролем.

У свою чергу партія УДАР Віталія Кличка до Дня Незалежності України провела всеукраїнську акцію «Очистимо країну від бруду» з прибирання міст і сіл від сміття. Як зазначається в повідомленні прес-служби партії, акція під гаслом «Чистий парк, чиста річка – чиста країна» пройшла в усіх регіонах України. У столиці активісти УДАРу разом з кандидатами в народні депутати від партії прибирали лісопаркову зону біля озера Синє на Виноградарі. Учасники акції зібрали понад 2 тис. пакетів зі сміттям. Після закінчення акції партійці й активісти УДАРу в усіх регіонах України поклали квіти до пам'ятників видатним українцям, зокрема Т. Шевченку та М. Грушевському (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.08; РБК – Україна. – 2012. – 25.08*).

Виступ Президента під час урочистостей з нагоди Дня Незалежності в Палаці «Україна»

Шановні співвітчизники!

Річниця незалежності – це свято єдності, гордості і надії.

Це час підбити підсумки нашої роботи і поговорити про плани та перспективи.

Останні роки були дуже серйозним випробуванням для українського народу.

Ми відчули жорсткий зовнішній тиск. Пережили тривалий час політичної нестабільності.

Зіткнулися з жорсткими економічними труднощами, породженими світовою економічною кризою.

Незважаючи на всі труднощі, ми наполегливо будемо нашу спільну українську перспективу, виборюємо собі гідне місце у світі.

Загрози і проблеми, з якими стикається Україна, не унікальні.

Згортаються світові ринки, сповільнюється рух інвестицій, гальмується процес технічного й технологічного оновлення.

Звужуються можливості для досягнення торговельного і бюджетного балансу.

Особливість нашого становища зумовлена тим, що нинішніми труднощами прагнуть скористатися не лише зовнішні, а й внутрішні сили, які намагаються зробити політичний капітал на проблемах українського суспільства.

Я маю на увазі деструктивну частину опозиції, яка відмовляється від змістовного діалогу, робить ставку на дестабілізацію і хаос.

Її мотив зрозумілий – сховатися від відповідальності за свої минулі помилки. Заради політичного реваншу вони йдуть на провокації в Україні і за кордоном. Їм більше нічого запропонувати суспільству.

Проте не політики-популісти, а корумпована бюрократія становить найбільшу загрозу для розвитку країни.

Однак у влади достатньо політичної волі та важелів, щоб навести порядок і покласти край корупційному свавіллю.

Я переконаний: попри об'єктивні труднощі та внутрішню протидію, ми продовжимо курс на оздоровлення економічної, соціальної, правової та адміністративної сфер.

Історія нашої держави додає мені впевненості у тому, що ми досягнемо поставленої мети.

Адже становлення української нації, процес творення української держави – це історія пошуку, що ніколи не припинялася.

Це історія постійних економічних, політичних, соціальних і гуманітарних трансформацій. Від Давньої України-Русі до сучасної незалежної української держави.

І спільно з іншими європейськими народами ми творимо Європу XXI століття.

Ми здолали шлях від неповороткої і неефективної командно-адміністративної економіки до ринкової економіки відкритих можливостей та ініціативи.

Ми зруйнували систему ідеологічного диктату та політичного примусу.

Сьогодні в Україні активно утверджуються демократичні і правові процедури. У центрі сучасної політично-правової системи знаходяться права і свободи громадянина.

Відкрито шлях свободі думки і творчої самореалізації. Поставлено надійні перепони проти приниження на етнічному, культурному чи релігійному ґрунті. І ці досягнення сьогодні цінує кожен громадянин України.

Шановні друзі!

Незалежність – це в першу чергу спроможність держави самостійно обирати шляхи власного розвитку, захищати інтереси своїх громадян, гідно протистояти викликам сучасного мінливого світу.

Пройшовши шлях довжиною у двадцять один рік, наша країна поступово перетворилася на помітного світового гравця.

Відкрита модель національного економічного розвитку довела свою ефективність як в умовах кризи, так і в післякризовий період.

Нині перед Україною постали нові глобальні виклики, пов'язані із серйозним ускладненням ситуації на світових фінансових ринках, політичною нестабільністю на Близькому Сході.

За цих умов затягування з реформами наражатиме Україну на нові кризи, позбавлятиме можливостей світового економічного прогресу.

Саме тому з 2010 р. ми пішли шляхом радикальних економічних реформ, розпочавши їх з дерегуляції економіки.

Ми послідовно рухаємося до створення сприятливих умов для цивілізованого й відповідального бізнесу в країні.

Зокрема, на законодавчому рівні визначено виключний перелік документів дозвільного характеру. Чиновникам заборонено встановлювати дозволи, не передбачені законом.

Скасовано понад 58 тис. актів та рішень, які створювали перепони для розвитку бізнесу. Запроваджено декларативний принцип початку господарської діяльності.

Ми знизили ставки податків, надали податкові канікули для малого бізнесу, готельної справи, ІТ-індустрії.

Незважаючи на несприятливі зовнішні чинники, протягом 2010–2012 рр. нам загалом вдалося подолати руйнівні наслідки кризи і забезпечити стабільне зростання ВВП.

Економічні успіхи дали поштовх для зростання реальних доходів українців. Реальна зарплата торік зросла майже на 9 %, за перше півріччя 2012 р. – майже на 16 %.

Стабільний валютний курс гривні є надійним орієнтиром для бізнесу, стимулом для припливу іноземних інвестицій.

Відбуваються якісні зрушення в структурі національного експорту, особливо у сфері послуг.

Сьогодні ми з гордістю можемо говорити, що Україна належить до п'ятірки найбільших світових експортерів програмного забезпечення.

Успішно втілюється ціла низка національних проектів. У тому числі проект «Нове життя», у рамках якого відкрито шість перинатальних центрів, де вже народилось 8 тис. дітей.

Ще одним прикладом ефективного впровадження національних проектів є будівництво в Одеській області LNG-терміналу.

Видатною віхою в історії незалежної України є успішне проведення фінальної частини чемпіонату Європи з футболу Євро-2012.

За останні два роки нам вдалося радикально прискорити побудову цілої низки важливих інфраструктурних проектів.

Нові термінали аеропортів, дороги, стадіони, модернізований рухомий склад залізниць, оновлена готельна інфраструктура, сучасні прикордонні

пункти переходу утворюють потужну базу для подальшого економічного зростання.

Фінал європейського футбольного чемпіонату відкрив світові нову Україну. Ця подія сприяла звільненню європейців від багатьох стереотипів, нав'язаних недобросовісними політиками.

Проведення в Україні Євро-2012 довело всьому світові, що ми є надійним партнером міжнародної спільноти і здатні виконувати складні завдання.

Переконаний, що ми підтвердимо це високим рівнем проведення чемпіонату Європи з баскетболу у 2015 р. та під час боротьби за можливість прийняти в Україні Зимові Олімпійські ігри 2022 р.

Послідовно посилюється й соціальний вектор державної політики. Доказом цього є нові соціальні ініціативи, які вже знайшли своє відображення у відповідних змінах до Державного бюджету.

У непростих економічних умовах ми знаходимо можливість підвищення соціальних стандартів.

Розпочалися важкі, проте неминучі реформи соціальної сфери: пенсійного, трудового законодавства, сфери охорони здоров'я.

Посилюється цільова спрямованість соціальної допомоги, ефективність видатків на соціальну сферу.

Наша мета – створити справді ефективну і динамічну систему соціального забезпечення громадян.

«Перезавантажено» регіональну політику. Регіони поступово позбуваються звички озиратися на центр, вчаться раціонально розпоряджатися своїм ресурсним потенціалом на стратегічних засадах.

Все це відбувається на тлі посилення взаємовигідної міжрегіональної співпраці, що зміцнює єдність країни.

На моє глибоке переконання, ці реформи позначили принципово новий етап розвитку незалежної України.

Адже вони спрямовані на встановлення норм, правил, практики, притаманних вже не перехідній економіці, а сучасним зрілим країнам європейського типу.

У зовнішньополітичній площині ми залишаємось вірними європейському вибору.

Ми впевнено торуємо шлях розбудови сучасної європейської держави. Але це надзвичайно складний процес. Ми шукаємо свою дорогу до спільноти розвинутих держав.

Проте інтеграція за будь-яку ціну – за рахунок втрати незалежності, економічних чи територіальних поступок, за рахунок дозволу втручатися у внутрішні справи – такий шлях ми ніколи не сприймали і не сприймемо.

Свобода і незалежність – це найголовніша умова успіху і процвітання України.

Вільна держава, як і вільна людина, може робити помилки, може зазнавати поразок. Але у неї завжди є шанс на перемогу в майбутньому. У того, хто втратив свою незалежність, такого шансу немає.

Останнім часом ми здійснили серйозні кроки в напрямі входження України до європейської спільноти. Парафоровано Угоду про асоціацію та зону вільної торгівлі з ЄС. Тепер ми очікуємо на порозуміння з боку наших європейських партнерів, оскільки сприймаємо цей процес, як дорогу з двостороннім рухом.

Будуючи нову державу, ми прагнемо будувати новий світ, нову Європу, повноправною частиною є вже сьогодні Україна. Водночас ми маємо пам'ятати наскільки важливими для України є відносини з країнами СНД, зокрема з нашим найбільшим торговельним компаньйоном та сусідом – Росією. Нам необхідно всебічно розвивати співробітництво з нашими партнерами по СНД, адже саме там знаходиться найбільший ринок для українських товаровиробників. Тож ми не повинні залишати поза увагою інтеграційні процеси, що там відбуваються.

Шановні співвітчизники!

В історії людства вже не раз траплялись революційні зміни. Коли попередні моделі розвитку виявлялись вичерпаними і неефективними, наступав час трансформацій. І сьогодні світ входить саме у такий період.

Попереду нас очікують системні, фундаментальні зміни, які торкнуться усіх сфер життєдіяльності людини, суспільства, держави.

На порядку денному міжнародного співтовариства стоять справді глобальні виклики:

- забезпечити вихід до новітніх технологічних укладів;
- вирішити проблему погіршення екології і кліматичних змін;
- знайти нову модель соціально-економічного розвитку в умовах обмежених життєво-важливих ресурсів;
- гарантувати глобальний демократичний розвиток, захист прав людини, бізнесу і співробітництво у світі.

В таких умовах успішний розвиток української держави залежить від нашої здатності виробити власну випереджальну стратегію подолання ризиків і загроз.

Одним із ключових викликів сучасності для всіх без винятку країн світу залишається глобальна економічна криза.

До цього часу зберігається нестабільність на світових фінансових ринках.

У багатьох країнах світу, передусім у країнах зони євро, накопичуються проблеми в секторі державних фінансів.

На тлі глобального зниження попиту загострюється конкуренція за ринки збуту і боротьба за збереження національного промислового потенціалу. Все більш реальною стає загроза торговельних війн.

В умовах невизначеності і зростаючих ризиків у глобальній економіці ми маємо робити ставку на вільне підприємництво, гарантувати максимально сприятливий клімат для інвестицій, для створення нових виробництв, впровадження новітніх технологій.

Україна має стати найбільш сприятливою країною для бізнесу – країною відкритих можливостей.

Розпочати і вести бізнес в Україні повинно бути простіше, ніж у будь-якій іншій країні світу. Така наша мета.

Тільки в цьому випадку ми зможемо реалізувати наш шанс і наше прагнення увійти до лав країн-лідерів.

Для того, щоб гарантувати сталий розвиток країни маємо також знайти відповідь на проблему дефіциту енергетичних ресурсів.

У сучасному світі енергетична безпека вже стала синонімом незалежності та суверенітету держави. І ми повинні зробити прорив у вирішенні наших енергетичних проблем.

Україна має багаті запаси метану та сланцевого газу, родовища вуглеводнів на шельфі Чорного моря. Для їх розробки залучаються провідні іноземні компанії. Залучаються великі інвестиції.

Ми нарощуємо інвестиції у ядерну енергетику.

У нас є гарні перспективи для розвитку альтернативної, передусім «зеленої енергетики». Ми вже побудували найбільшу в Європі сонячну електростанцію.

У нас величезний невикористаний потенціал впровадження новітніх енергоефективних і енергоощадних технологій в економіці та житлово-комунальній сфері.

Впевнений, що в перспективі Україна позбудеться тотальної залежності від іноземних постачальників енергоресурсів.

Разом з тим, до традиційних глобальних ресурсних проблем сьогодні додаються нові. Через зміни клімату людство стикається з загрозами нестачі продовольства та питної води, деградацією сільськогосподарських угідь. За таких умов пріоритетом для України є розвиток аграрного сектору та харчової промисловості.

Наша держава має все необхідне для світового лідерства у цих секторах виробництва. Ми маємо сприятливі природно-кліматичні умови, потужний земельний і людський потенціал, розвинену науково-дослідну базу та вікові аграрні традиції. І ми повинні відповідально розпорядитися цими перевагами.

Україна вже сьогодні є потужною складовою світової продовольчої безпеки. Увага міжнародної спільноти до нашого аграрного сектору дедалі зростатиме. Це – шанс залучити кошти для модернізації національного АПК, «вдихнути нове життя» в сільські території та громади.

Водночас хочу наголосити, що наша земля, наші ріки і озера, ліси і поля – це не просто природний ресурс. Це багатство всього народу, наш спадок, який ми отримали від предків і маємо передати нашим дітям. Тому раціональне землекористування, дбайливе ставлення до екології має бути базовим принципом нашої політики.

Часи трансформацій і змін у світі часто супроводжуються зростанням конфліктності в міжнародних відносинах.

Сьогодні відчутно збільшується кількість й інтенсивність локальних збройних конфліктів. Росте напруження у відносинах між різними центрами впливу у світі.

Водночас знижується дієвість міжнародного права та ефективність міжнародних безпекових організацій.

Україна як відповідальний учасник міжнародних відносин має докладати максимум зусиль для підтримки миру і недопущення нового глобального протистояння.

Позаблоковий статус держави відкриває перспективи для більш активної участі у врегулюванні міжнародних конфліктів у якості посередника.

Статус країни-засновниці ООН, наш авторитет і досвід роботи у якості непостійного члена Ради Безпеки ООН надасть ваги пропозиціям щодо реформування і підвищення ефективності цієї організації.

У контексті завдань підтримання миру і безпеки в регіоні актуальним стає формування єдиного й неподільного простору безпеки Великої Європи.

Для України, як і для інших позаблокових держав, обговорення формату створення такого безпекового простору дає можливість отримати додаткові зовнішні гарантії безпеки.

Водночас нам необхідно підвищити ефективність забезпечення національної безпеки за рахунок власних сил, засобів і ресурсів.

Вирішення цього завдання потребує докорінного реформування сектору безпеки та оборони. Напрями цих реформ вже визначені у новій редакції Стратегії національної безпеки, Воєнній доктрині. І у найближчі роки поставлені завдання будуть виконані.

Виклики сучасного світу висувають нові вимоги і до ефективності урядів у обстоюванні власних національних інтересів.

Ефективність влади має критичне значення не лише для зменшення руйнівного впливу на Україну майбутніх криз і катастроф. Це, передусім, питання збереження і розвитку нашої економічної, соціокультурної, національної ідентичності. Це основна гарантія нашого суверенного права розпоряджатися власними ресурсами. І зрештою – власним майбутнім.

Тому саме зараз настав час для становлення ефективного й професійного державного апарату, якісних та доступних державних послуг, оперативного та результативного реагування на поточні та перспективні виклики.

Шановні друзі!

Світова криза стала не тільки випробуванням для нашої держави.

Вона дала нам дуже цінні підказки, вказала на помилки, які ми можемо виправити. Вже багато що зроблено.

Базовим пріоритетом сьогодні є розвиток національного виробництва і звільнення підприємницької ініціативи.

В Україні акумулюються фінансові можливості для проведення глибокого оновлення виробничих фондів і технологічної бази. Для цього створюються всі необхідні умови.

Іде активний пошук інвесторів і партнерів для реалізації інноваційних проектів у перспективних галузях промисловості – машинобудуванні, літакобудуванні, розвитку енергетики.

Це ключова тема переговорів Президента і уряду з нашими колегами з Росії, Китаю, США, країн ЄС. Ми відкриті до співробітництва і реалізації спільних проектів.

Головне, чого нам сьогодні бракує – це часу, так бездарно витратити час, як наші попередники, ми не будемо. Наступні два роки будуть вирішальними для країни.

Або ми зосередимось на вирішенні дійсно важливих для суспільства питань. Або, у черговий раз потрапивши в тенета політичного протистояння, безнадійно відкотимося назад, посідаючи останні місця у світових інвестиційних рейтингах.

Сьогодні стабільність політичного життя і непорушність демократичних процедур є ключовою умовою нашого прогресу.

Але точка зору, що демократія – це постійні політичні перевороти, безкінечні авантюри, конфлікти, та розвороти державного курсу на 180 градусів – це велика помилка.

Демократія – це забезпечення прав і свобод громадян. Це забезпечення представленості їх інтересів в органах влади. Тільки на таких умовах можна будувати стабільність.

Сьогодні робиться все, щоб на практиці реалізувати цей принцип. На нових засадах буде сформовано новий парламент.

Партійний вождизм поступиться інтересам територіальних громад, які направляють своїх представників у Верховну Раду.

Переконаний, що цьогорічні парламентські вибори стануть відправним пунктом для кардинальних змін в українському суспільстві.

Буде вирішуватися питання вдосконалення бюджетної системи. Громади і регіони отримають необхідні повноваження та можливості для свого розвитку. Одержить новий імпульс адміністративна реформа.

Вибори мають відбутися чесно і відповідно до законодавства. Реформам потрібна легітимна представницька влада.

Заважати її формуванню, блокувати і зривати цей процес можуть тільки вороги оновлення нашої держави.

Я впевнений, що спільними зусиллями політичного керівництва держави, представницької влади всіх рівнів і громад ми подолаємо опір супротивників реформ на місцях і в центрі.

Зі свого боку я робитиму все необхідне, щоб забезпечити реалізацію курсу перетворень.

Зокрема, Конституційна Асамблея забезпечить високий рівень фаховості й відкритості процесу підготовки нової редакції Конституції.

Закликаю всі політичні та громадські сили забути про поточну політичну кон'юнктуру і взяти участь у роботі Асамблеї.

Наступним кроком стане реформування правоохоронної системи. Наші правоохоронні органи, спеціальні служби мають стати не тільки ефективним інструментом протидії корупції та злочинності в усіх її проявах, але й забезпечувати безумовне дотримання законності та прав громадян.

Цьому сприятиме впровадження нового Кримінально-процесуального кодексу, прийняття низки законів про адвокатуру, прокуратуру.

Проте ключове значення матиме подальший розвиток української судової системи, яка є інструментом захисту прав громадян.

А це є серйозна справа для подальших економічних реформ. Особливо, якщо ми говоримо про земельну реформу, приватизацію, залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій.

Справедливий і незалежний суд – гарантія прав власника та інвестора. Тому продовження судової реформи є ключовою вимогою для продовження модернізації української економіки.

Мета економічних реформ – це не тільки технічне і технологічне оновлення. Наша мета – побудова відкритої економіки без рейдерства, корупції і «тіні».

Ще раз хочу наголосити – ми робимо ставку на розвиток вільного, конкурентного підприємництва. У цьому є основа майбутнього процвітання нашої держави.

Сьогодні у багатьох країнах обирають шлях збільшення податків. Для нас такий вихід неприйнятний. Навпаки, мусимо продовжити роботу з дерегуляції і лібералізації вітчизняного законодавства. Вимагаю повністю знищити будь-який тиск на бізнес. Самим рішучим чином викоринити «наїзди» на підприємців корупціонерів від правоохоронних та контролюючих органів. Слід безжалісно очистити від них державну владу.

Натомість необхідно закріпити зрозумілі і стабільні «правила гри», створити чіткі гарантії прав власності, що дасть змогу розкрити підприємницький потенціал українського суспільства.

Водночас це звільнить шлях для приходу в Україну іноземних компаній і підприємців, які хочуть відкрити власну справу, налагодити нове виробництво, працювати над інноваціями разом з нами.

Зменшуючи тиск на бізнес, ми гарантуємо економічний розвиток на довгострокову перспективу. Проте далеко не все вимірюється тільки економічною доцільністю. У ХХІ ст. державна незалежність набуває вираженого людиноцентричного виміру. Громадянин оцінює дієздатність власної держави за станом безпеки життя й праці, рівнем задоволення основних соціальних потреб, вирішення власних проблем, захистом довкілля і створенням умов для самореалізації.

На жаль, доводиться констатувати: протягом двох десятиліть політики більше переймалися зовнішніми атрибутами незалежності, а не облаштуванням країни і життя людей.

У кричущому стані знаходиться житлово-комунальне господарство. Постійно посилюються техногенні ризики. Природні катаклізми загострили питання безпечності довкілля та спроможності протистояти стихії.

Переконаний, саме розбудова інфраструктури життєдіяльності має складати основний зміст нашої роботи щодо зміцнення незалежності України в найближчому десятилітті.

Таке завдання цілком може бути підґрунтям загальнонаціонального консенсусу. Адже робитимемо це для себе та для майбутніх поколінь.

Рухаючись у цьому напрямі, ми створимо необхідні умови для реформи соціальної сфери. Нині успадкована ще від радянських часів розгалужена, але практично недієва соціальна сфера дедалі менше відповідає очікуванням населення. Рівень державної соціальної допомоги поки не захищає на достатньому рівні від злиднів. Водночас дуже часто соціальна допомога надається заможним громадянам.

Така система є несправедливою і має бути змінена та модернізована. Ми вже істотно просунулися в цьому напрямі завдяки реалізації нових соціальних ініціатив.

Разом з тим необхідно розуміти, що недоліки системи соціального захисту гостро відчуються за умов зниження рівня добробуту населення.

Упевнений, що зростання оновленої української економіки буде надійною базою для підвищення доходів громадян.

Україна розпочала рух до побудови суспільства соціальної справедливості, і ми не звернемо з цього шляху.

Цивілізаційний поступ сучасної української держави залежить від модернізації системи національної освіти, нових підходів до збереження національної культури та духовності.

Наріжним каменем нової гуманітарної політики залишається підтримка єдиної державної української мови.

Для того, щоб державною мовою створювався новий культурний продукт, робились наукові дослідження, знімались фільми, держава буде втілювати програму всебічної підтримки української мови.

Наше спільне завдання – створити і зберегти єдиний культурний простір нашої країни, дати кожному громадянину України право вільно використовувати свою рідну мову.

Тому ми будемо вдосконалювати законодавство про розвиток і застосування інших мов в Україні.

Водночас ми маємо забезпечити нашій культурі, нашій науці та економіці гідне місце в сучасному глобалізованому світі. Для цього ми повинні підтримувати прямий діалог із Заходом і Сходом. Тому я поставив перед урядом завдання створити сприятливі умови для вивчення провідних іноземних мов, починаючи від дошкільних навчальних закладів і шкіл, до вузів та центрів підвищення кваліфікації.

На завершення свого виступу хочу підкреслити, що політика перетворень, яку ми зараз здійснюємо, – це наш вільний вибір.

Ми не виконуємо зовнішні директиви, не намагаємося щось копіювати і необґрунтовано насаджувати в Україні.

Курс на оновлення – це вияв прагнення самого українського народу. Ми хочемо бути модерною нацією. Жити в економічно-розвиненій, впливовій, демократичній і правовій державі.

Сьогодні оновлення – це і є наша національна ідея. Вона об'єднує нас незалежно від віросповідання і культурних вподобань, від місця проживання або роботи. Тому я впевнений в успіху обраного курсу реформ.

Зі святом, дорогі співвітчизники!

З Днем Незалежності!

(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 24.08).

Робоча зустріч президентів України та РФ у Сочі

У суботу, 25 серпня в Сочі Президент України В. Янукович провів робочу зустріч із Президентом Росії В. Путіним.

Вирішення газового питання залишається актуальною темою українсько-російських відносин, нагадав під час зустрічі В. Янукович. «Ця тема ніколи не піде з наших відносин, вона завжди буде чутливою», – сказав український Президент.

Також Президент України під час зустрічі із Президентом РФ наголосив, що Україна зацікавлена разом з Російською Федерацією вийти на ринки азійського регіону зі спільно виготовленою високотехнологічною продукцією. За словами глави держави, виробництво високотехнологічної продукції є важливою складовою зростання економіки. Президент зауважив, що Росія більш адаптована до азійських ринків, оскільки є членом азійських економічних структур. В. Янукович також наголосив, що Україні та Росії необхідно знайти ефективні шляхи економічної співпраці після вступу Російської Федерації до СОТ.

У свою чергу Президент Росії зауважив, що для України сьогодні дійсно важливим є пошук ринків збуту товарів за рахунок азійського ринку, який нині активно розвивається. «Скоро в Росії відбудеться саміт АТЕС – усіх держав, які розташовані на березі Тихого океану. Ми з задоволенням вас не тільки поінформуємо, але й найдетальнішим чином розповімо про всі перспективи і можливості», – сказав Президент РФ.

За словами джерела в Кремлі, «президенти вельми плідно поспілкувалися, однак говорити, що це (газове) питання вирішене, поки не уявляється можливим». Високопоставлене джерело в департаменті нафтової, газової і нафтопереробної промисловості Міненерго також повідомило, що принципових угод у газовій сфері на переговорах В. Януковича і В. Путіна досягнуто не було. «У нас була надія на те, що вирішити питання зниження цін на газ вдасться шляхом створення консорціуму на базі газотранспортної системи, але замість цього з боку Росії пролунали все ті ж політичні пропозиції про Митний союз», – сказав співрозмовник *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 25.08; Украинский Бизнес Ресурс (http://ubr.ua). – 2012. – 27.08).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Горенко, старш. наук. співроб., канд. екон. наук

Комерційні банки України. Підсумки діяльності за перше півріччя 2012 року

За Звітом про глобальну конкурентоспроможність 2010–2011 рр. «**Конкурентоспроможність України: оцінка Всесвітнього економічного форуму**» Україна знову значно втратила в рейтингу Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ), посівши серед 139 країн світу 89 місце перед Гамбією та Гондурасом, залишилася позаду таких країн, як Естонія, Чехія, Польща, Литва, Азербайджан, Словацька Республіка, Російська Федерація та Казахстан, демонструючи значне відставання від середньосвітового індексу 3 (4,18). Ще більшим є відставання України від інноваційних економік: 2010 р. Україна посідала 82 місце з індексом 4,0 серед 133 країн світу.

Традиційно ситуація з інституційним розвитком України була визнана ключовою проблемою. За цим компонентом Україна погіршила свій попередній результат (120 місце із 133 країн) ще на 14 позицій, опинившись майже наприкінці рейтингу. При цьому за оцінками Звіту показники України за складовими групи «Інститути» мають вельми низькі рейтинги: захист прав міноритарних власників (138 місце), ефективність законодавчих органів в регуляторній сфері (138 місце), захист прав власності (135 місце), незалежність судової влади (134), марнотратство державних коштів (131), етична поведінка підприємств (130), марнотратство суспільних фондів (129), фаворитизм у прийнятті рішень державних службовців (127), платежі та хабарі (127 місце), тягар державного регулювання (125), довіра до правоохоронних органів (122), суспільна довіра до політиків (122), організована злочинність (116), прозорість державної політики (114), захист прав інтелектуальної власності (113).

Погіршення макроекономічної ситуації стало одним із чинників, що катастрофічно (на 26 позицій!) погіршив позицію України в рейтингу. За фактором «Макроекономічна стабільність» Україна посіла 13 позицію (106 у 2009), що є другим найгіршим її результатом серед 12 складових Індексу глобальної конкурентоспроможності. При цьому значний негативний внесок спричинило погіршення ситуації у сфері державних фінансів (дефіцит бюджету – 134 місце або погіршення на 66 позицій та державний борг – 52 місце або погіршення на 25 позицій) та рівень національних заощаджень (96 місце або погіршення на 24 позиції).

Традиційно низьку оцінку отримала ситуація з інфляцією в Україні (134 місце).

Крім того не оцінюється обнадійливою ситуація і на **фінансових ринках** України (119 місце, 106 – у 2009). Результати за складовими груп «**Розвиненість фінансового ринку**» є низькими: **надійність банківської системи** (138 місце – найнижчий показник серед країн у рейтингу), **легкість**

отримання кредиту (130), регулювання фондового ринку (127), обмеження на рух капіталу (125), доступність (за ціною) фінансових послуг (122) тощо.

У Звіті зазначається, що новий уряд поставив перед собою амбітні завдання – провести необхідні реформи. Реформи, серед іншого, мають бути також спрямовані на підвищення **ефективності товарних ринків**, де досягнення України є незначними (129 місце, 109 – у 2009). Найгірших результатів у цьому блоку питань Україна досягла за такими показниками як: ефективність податкової системи (136 місце), витрати на аграрну сферу (135), застосування торговельних бар'єрів (126), домінування ринкових відносин (128), ефективність антимонопольної політики (126), тягар митних процедур (131), вплив ринкових правил на ПП (128), кількість процедур, необхідних для початку бізнесу (99) тощо.

За даними НБУ в Україні станом на 1 липня 2012 р. ліцензію на здійснення банківських операцій мали 176 банків. У стадії ліквідації перебуває 23 банки.

Говорячи про обсяг активів банківської системи, слід зазначити, що він становив 1 104,5 млрд грн, приріст з початку року становив 50,19 млрд грн. Це зростання відбулося за рахунок збільшення вкладень у цінні папери, яке становило 15,2 млрд грн або 17,5 % та наданих кредитів на 7,4 млрд грн (0,9 %).

З початку 2012 р. зобов'язання банків зросли на 43,6 млрд грн і на 01.07.2012 р. становили 942,4 млрд грн. При цьому зростання коштів фізичних осіб становило 31,7 млрд грн, а зменшення коштів суб'єктів господарювання 12,3 млрд грн.

Власний капітал банківської системи України за півріччя зріс на 6,6 млрд грн і за станом на 01.07.2012 р. становив 162,0 млрд грн. (Для порівняння у 2008 р. при курсі 5 грн за долар ми мали прибуток 7 млрд грн). Слід зазначити, що збільшення обсягу статутного капіталу банків з початку року становило 7,6 млрд грн (4,42 %).

За перше півріччя 2012 р. банки отримали прибуток у розмірі 1558,0 млн грн (у 2011 р. збиток становив 1062,0 млн грн).

Облікова ставка НБУ з початку року змінилася та становить 7,5 % річних. Кредитні ставки банків у національній валюті з початку року зросли з 17,20 % до 17,66 % річних. За цей же період обсяг кредитів, наданих суб'єктам господарювання, зріс на 2,0 %, а фізичним особам зменшився на 5,7 %.

Асоціація українських банків для традиційного аналізу роботи цих фінансових установ, який проводиться раз на квартал, використала баланси 137 банків. За одержаними балансами виконано розрахунки ряду показників станом на 01.07.2012 р., у тому числі по індикативній групі банків, до якої увійшло **136 банків**, зроблено розрахунки в динаміці для з'ясування загальносистемних тенденцій з початку 2011 р.

Роботу банків за перше півріччя 2012 р. розглядали за певними індикаторами. Крім того, для оцінки необхідно враховувати таке: за перше півріччя 2012 р. індекс промислового виробництва становив 0,4 % (за цей же

період 2011 р. – 9,3 %). Індекс споживчих цін становив 0,1 % (у 2011 році – 5,9 %).

Валові валютні резерви Національного банку України на кінець червня 2012 р. становили 29,32 млрд дол. США (за півріччя зменшення становило 0,25 млрд дол. США). Для порівняння, за даними АУБ: у квітні – травні 2011 р. ЗВР становили 38 млрд дол., у грудні 2011 р. – приблизно 31 млрд дол.

Спостерігається уповільнення темпів зростання промисловості, зменшення обсягів виробництва. За словами президента Асоціації українських банків, віце-президента Центральноевразійської банківської федерації, заслуженого економіста України О. Сугоняка, «загалом приріст кредитування резидентів становив 0,5 млн грн, кредити не фінансовим корпораціям у поточному році дав приріст на 1,8 %. Якщо темп збережеться, то до кінця року ця цифра становитиме 3,6 %, що в грошовому еквіваленті складе 20 млрд грн. Це мізер для нашої економіки, якщо кредитний портфель становить понад 800 млрд грн. Якщо аналізувати приріст загалом за галузями, бачимо таку картину:

- Добувна промисловість – (26 %)
- Переробна промисловість – (-1,8 %)
- Сільське господарство – (5,2 %)
- Будівництво – 3,8 %
- Транспорт і зв'язок – (-1,2 %)
- Енергетика(за рахунок експорту) – 3 %

Загальна сума кредитів у цих галузях станом на 01.07.2012 становила 268 млрд грн (2,2 %) – це зріст, проте дуже малий. Усього 33 % від кредитного портфелю банків. Для порівняння кредитування в нерухомість і торгівлю – 305 млрд грн. Природно що за такої взаємодії вітчизняної банківської галузі з економікою не слід очікувати розвитку ані галузі, ані економіки. Галузь не виконує свою основну функцію. Банки залучають вільні кошти, але не кредитують інвестиційну діяльність».

За даними Асоціації українських банків, загальний обсяг активів банків індикативної групи станом на 01.07.2012 р. становив 1 011,8 млрд грн, що становить 91,6 % по банківській системі. По індикативній групі банків активи з початку року зросли на 55,80 млрд грн, або на 5,84 %.

Структура активів індикативної групи протягом першого півріччя зазнала певних змін: зменшилася питома вага кредитів з 59,02 % до 57,00 % та коррахунків у інших банках з 10,05 % до 8,85 %; зросли вкладення в цінні папери з 8,39 % до 9,44 %.

За станом на 01.07.2012 р. структура активів мала такий вигляд (у дужках – значення на 01.01.2012 р.): 57,00 % (59,02 %) – кредитний портфель та лізинг; 8,85 % (10,05 %) – коррахунки в інших банках; 9,44 % (8,39 %) – інвестиційний портфель (державні цінні папери та вкладення в акції інших підприємств); 5,86 % (5,45 %) – депозити та кредити в інших банках; 4,29 % (4,39 %) – матеріальні та нематеріальні активи; 2,35 % (2,44 %) – готівка,

чеки та банківські метали; 0,16 % (0,17 %) – інвестиції капіталу; 12,05 % (10,10 %) – інші активи.

Структура кредитного портфеля за об'єктами кредитування індикативної групи становили 565,9 млрд грн; кредити фізичним особам – 18,17 % (19,15 %) – 139,0 млрд грн; кредити та депозити іншим банкам – 7,88 % (7,17 %) – 60,3 млрд грн.

За словами О. Сугоняка, з листопада 2011 р. у країні практично стагнує кредитування, у тому числі юридичних осіб. Якщо порівняти дані наданих кредитів за рік, одержимо таке:

<i>Кредити, млн грн</i>	<i>01.07.2011</i>	<i>01.07.201</i>	<i>Різниця</i>
Фізичним особам	141 604	139 008	-2596
Юридичним особам	513 861	565 886	52 025

Аналізуючи кредитування за періодом надання, тобто довгострокові та короткострокові, можна сказати, що банки віддають перевагу останнім. Кредитування інвестиційної діяльності скоротилося на 0,8 %.

Аналітики пов'язують таку тенденцію з побоюванням бізнесу утримати свої позиції в результаті непослідовного державного управління і можливістю заробити дивіденди менш ризикованим способом: придбанням нерухомості або розміщенням на депозитах. Дата 01.12.11 вважається критичною точкою. Саме напередодні зменшується кількість депозитів юридичних осіб. Задля збереження коштів у банках, останні пропонують підвищений процент (практично в 1,5 раза) за депозитами. Таким чином банки реагували на проблеми з ліквідністю.

Вкладників активно зваблюють вигідними депозитними ставками й умовами програм, тоді як рівень довіри населення ніяк не «вибереться» з глибокої кризи. В умовах песимізму зовнішніх інвесторів і вимивання оборотних коштів корпоративних клієнтів гроші населення є вкрай необхідним ресурсом для виснажених кризою українських банків, за який точиться жорстока конкурентна боротьба.

За рік середньозважена відсоткова ставка за депозитами в національній валюті зросла з 16,4 до 20,3 %. Проте наразі депозитні ставки стабілізувалися, оскільки подальше підвищення виходило б за межі здорового глузду. Відтак банки активно застосовували нецінові методи залучення вкладників, пропонуючи можливість короткострокових депозитів терміном до одного місяця з автоматичним продовженням строку за бажанням клієнта.

Така політика – єдиний спосіб втримати ліквідність, розраховатися зі старими вкладниками й показати хоч якийсь приріст за депозитами. Для відновлення повноцінного кредитування цього недостатньо, оскільки короткі пасиви пов'язані зі значними ризиками й будь-коли можуть бути забрані клієнтами.

Люди, які все ж вирішили вкласти гроші в надійний банк, стикаються зі значними розбіжностями в депозитних ставках різних банків. Однак високі

ставки, що здатні перекрити інфляцію, зазвичай пропонують установи, що потерпають від проблем з ліквідністю. Обираючи високу дохідність депозиту, потрібно чітко розуміти, що це плата за можливий ризик. У кризовий час головне завдання вкладника – зберегти, а не примножити кошти. Таким чином, оцінка фінансової стійкості, замість оцінки депозитних ставок, відіграє пріоритетну роль під час вибору надійного банку.

Отже, зростання активів банків наразі відбувалося за рахунок:

1. Зростання на 10 млрд грн міжбанківського кредитування.
2. Зростання на 3 млрд грн операцій з цінними паперами уряду.
3. Наявності інших активів, таких як нараховані, але не сплачені проценти, – 9 млрд грн.

Позитивним трендом є зменшення проблемних кредитів і очищення від них банками.

На сьогодні, за даними фінансових аналітиків, в економіці спостерігається дефляція¹. Зазначимо, що традиційно цей інструмент нині використовується найчастіше, особливо після відмови від золотого стандарту. До дефляції такого виду призводить вилучення центральним банком й урядом з обігу грошової маси з метою зниження темпів інфляції за допомогою підвищення облікової ставки, збільшення податків, запобігання зростанню заробітної плати або її заморожування, зниження витрат державного бюджету, кредитної рестрикції (скорочення обсягів кредитів) за рахунок збільшення продажу державних цінних паперів і т. д.

У сучасних умовах дефляція говорить про спад в економіці, зниження випуску продукції й зростання безробіття. Через падіння цін економічні агенти можуть знижувати обсяги інвестицій, щоб через деякий час (кілька років) розмістити кошти вигідніше (купити ресурси дешевше в результаті зниження цін). Це призводить до додаткового падіння попиту, що ще більше стимулює падіння цін на товари й скорочення обсягів виробництва.

Нагадаємо, дефляційна політика передбачає регулювання попиту через грошово-кредитний і податковий механізми:

- зниження державних витрат;
- підвищення процентної ставки за кредит;
- посилення податкового преса;
- обмеження грошової маси.

Водночас, за даними інформаційно-аналітичного центру Forex club в Україні, у серпні можливе уповільнення щомісячної дефляції або незначна інфляція. Цьому, насамперед, сприятиме сезонний фактор. У цей період традиційно підвищується вартість транспортних послуг за рахунок зростання цін на залізничний транспорт. Додатковий тиск на рівень інфляції надаватиме подорожчання послуг ЖКГ. «Значного зростання цін у серпні

¹ Довідково: Дефляція (від лат. Deflatio – здування) – підвищення купівельної спроможності місцевої валюти, що проявляється в зниженні індексу цін. Фактично, дефляція – це інфляція з негативними темпами зростання цін. Проте, з ряду причин розцінюється як менш сприятливий фактор, ніж інфляція. Причиною дефляції може бути підвищення вартості грошей; зниження вартості багатьох товарів у результаті зростання продуктивності праці, але за умови незмінної вартості грошей; при дефіциті грошей в обороті, що є аналогом штучного підвищення вартості грошей.

очікувати не варто, підвищення відбуватиметься поступово. Можуть подорожчати хлібобулочні вироби й соняшникова олія на тлі посухи й низької врожайності в більшості областей України. І навіть, незважаючи на достатній рівень запасів зерна в аграрному фонді, якого вистачить для задоволення споживчого попиту, уже нині на світових ринках зернові подорожчали, що може призвести до їх помірному росту на вітчизняному ринку», – прогнозує М. Сальникова, експерт інформаційно-аналітичного центру FOREX CLUB в Україні.

Рівень дефляції в Україні в липні становив 0,2 %, що на 0,1 % менше показника в червні. Цьому сприяло зниження цін на продукти харчування, одяг, взуття й транспортні послуги.

Таким чином, виходячи з наведених експертних висновків і оцінок, можна говорити про необхідність нової стратегії розвитку банківської галузі, що передбачатиме врахування ряду аспектів.

Ситуація на фінансових ринках не оцінюється обнадійливою. Результати аналізу за складовими груп **«Розвинутість фінансового ринку»** є низькими: надійність банківської системи (138 місце – найнижчий показник серед країн у рейтингу), легкість отримання кредиту (130-те), регулювання фондового ринку (127-ме), обмеження на рух капіталу (125-те), доступність (за ціною) фінансових послуг (122-ге) тощо.

За даними АУБ, з листопада 2011 р. в країні практично стагнує кредитування, у тому числі юридичних осіб. Кредитування інвестиційної діяльності скоротилося на 0,8 %. Галузь не виконує своєї основної функції. Банки залучають вільні кошти, але не кредитують інвестиційної діяльності.

Аналітики пов'язують таку тенденцію з побоюванням бізнесу утримати свої позиції в результаті непослідовного державного управління й можливістю заробити дивіденди менш ризикованим способом – придбанням нерухомості або розміщенням на депозитах.

Президент Асоціації українських банків, віце-президент Центральноєвразійської банківської федерації, заслужений економіст України О. Сугоняко звертає увагу на необхідність зміни стратегії роботи українських банків: «Банківська система не здатна виконувати свою основну функцію – акумулювати гроші та направляти їх на розвиток інших галузей. За 20 років відсоткові ставки по кредитах ніколи не були меншими 15 %. Це, по суті, означає, що реально кредитувати виробництво в принципі неможливо. Така ставка не підйомна для виробників і повинна бути не більшою за 2 %.

Зважаючи на те, що банківська галузь не є самостійною, а являє собою складовий елемент економіки, її розвиток цілком органічно повинен відбуватися разом з розвитком України й мати програму стратегічних змін на користь розвитку економіки» (*Матеріал підготовлено за інформацією Асоціації українських банків, інформаційно-аналітичного центру FOREX CLUB в Україні і Звіту про глобальну конкурентоспроможність 2010–2011 рр. «Конкурентоспроможність України: оцінка Всесвітнього економічного форуму»*).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради В. Литвин обговорив із Президентом В. Януковичем питання затвердження загальнодержавної Програми розвитку української мови як державної.

Керівник парламенту повідомив, що він мав тривалу зустріч з Президентом, де вперше обговорювалося саме це питання. За словами В. Литвина, позиція глави держави «полягає в тому, що необхідно прийняти цю програму до завершення виборчої кампанії й передбачити її насичене фінансування в цьому році, а особливо – у бюджеті на 2013 р.».

На думку В. Литвина, у цій програмі потрібно передбачити, зокрема, фінансування видавництва й підтримку творчих колективів. Керівник парламенту також вважає необхідним передбачити обов'язкове складання абітурієнтами, які вступають до ВНЗ, іспитів з української мови й літератури. На його думку, такі іспити також мають складати й державні службовці при зайнятті посад.

Разом з тим В. Литвин висловив думку, що до завершення виборчої кампанії склад Центральної виборчої комісії не зміниться (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2012. – 24.08).

Хвиля визнання російської мови регіональною зупиниться після виборів, вважає Голова Верховної Ради В. Литвин. Таку думку він висловив в ефірі 5-го каналу.

«Я думаю, що прийде осмислення в місцеві органи влади, що всі рішення, які вони приймають, лягають виключно на місцевий бюджет. Очевидно, треба спочатку поразувати, у що обійдеться зміна вивісок, зміна бланків, я не кажу про щось більш серйозне», – зазначає Голова ВР.

Спікер парламенту зазначив, що вже нині існують «кілька законопроектів, у тому числі мій, С. Головатого, народного депутата І. Палиці й ряду інших, щодо статусу української мови як державної й щодо порядку застосування мов в Україні».

На думку В. Литвина, до виборів не вдасться прийняти збалансоване рішення з мовного питання. «Тому я вважаю, що було б добре, якби ми прийняли, скажімо, у вересні загальнодержавну програму розвитку української мови як державної, з її бюджетним фінансуванням ще у 2012 р. і в бюджеті на 2013 р.» – зазначив він.

На думку В. Литвина, «це була б спокійна, зважена відповідь на ті занепокоєння, песимістичні й негативні настрої, які домінують у певній частині українського суспільства» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2012. – 24.08).

Заступник Голови Верховної Ради М. Томенко не відкликатиме заяви про свою відставку. Про це він повідомив під час інтернет-конференції на порталі Liga.net.

«Сподіваюся, що парламентська більшість проголосує за мою добровільну відставку, а я буду активно працювати в цьому скликанні як народний депутат України», – зазначив М. Томенко.

Як повідомлялося, М. Томенко подав у відставку разом зі спікером В. Литвином після прийняття парламентом «мовного» закону (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2012. – 27.08).

Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму завершив підготовку до розгляду в другому читанні законопроект про особливості державної підтримки забезпечення молоді житлом.

Проектом (реєстр. № 9290) пропонується визначити правові, соціальні, економічні й організаційні особливості державної підтримки забезпечення молоді житлом, а також підвищити ефективність керування і фінансування цієї системи.

За словами авторів, необхідно врегулювати особливості забезпечення масового будівництва якісного й недорогого житла; здійснення будівництва із застосуванням новітніх технологій на основі типових проектів із використанням місцевої сировини, матеріалів і виробів вітчизняного виробництва; визначення, резервування і виділення земельних ділянок, що безоплатно передаються Державному фонду сприяння молодіжному житловому будівництву органами місцевого самоврядування й органами виконавчої влади в довгострокове користування для будівництва житла.

Документом пропонується також встановити, що основними пріоритетами державної підтримки забезпечення молоді житлом є:

– розроблення, затвердження і виконання загальнодержавної програми забезпечення молоді житлом і регіональних програм;

– створення ефективних фінансово-кредитних механізмів, що забезпечують економічну доступність житла для молоді;

– запровадження механізму участі молоді, суб'єктів господарювання всіх форм власності, органів місцевого самоврядування й держави у фінансуванні будівництва та придбання житла для молоді;

– створення необхідних умов для спорудження житла молодими сім'ями в сільській місцевості тощо (*Сайт Верховної Ради України (http://iportal.rada.gov.ua)*). – 2012. – 27.08).

У Верховній Раді зареєстровано проект закону України «Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” (про статус працівників Секретаріату Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, працівників Національної школи суддів України та Державної

судової адміністрації України)». Про це УНН повідомили в інформаційному управлінні парламенту. Автором законопроекту є народний депутат від Партії регіонів Д. Шпенюк.

Головною метою законопроекту є недопущення зниження й забезпечення існуючого соціального-правового статусу державних службовців у Секретаріаті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, працівників Національної школи суддів України й Державної судової адміністрації України шляхом урегулювання суспільних відносин у сфері державної служби та його конкретного визначення на законодавчому рівні (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua). – 2012. – 27.08).*

Згідно з проектом закону № 8583 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо захисту населення від інфекційних хвороб)» в Україні з'явиться сертифікат профілактичних щеплень, який дасть змогу зробити індивідуальний процес імунізації більш контрольованим та успішним. Про це УНН сказала голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Т. Бахтеєва.

«Усі цивілізовані країни вже давно мають сертифікат профілактичних щеплень. Наприклад, дитині було зроблено щеплення, а батьки забули яке саме й карти щеплень немає на руках, для цього й потрібен цей сертифікат. У ньому буде вказана вся хронологія щеплень. Якщо є якісь пропуски, буде вказуватись з якої саме причини», – додала Т. Бахтеєва (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua). – 2012. – 27.08).*

У Верховній Раді зареєстровано проект закону України «Про ратифікацію Протоколу про стале управління лісами до Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат». Про це УНН повідомили в інформаційному управлінні парламенту.

Суб'єктом законодавчої ініціативи є Кабінет Міністрів України.

Протокол є складовою частиною Карпатської конвенції, а його ратифікація є послідовним кроком щодо впровадження положень Карпатської конвенції і викликана необхідністю консолідації зусиль, спрямованих на стале керування лісами. Ратифікація Протоколу сприятиме інтеграції законодавства України в європейське правове поле, а також засвідчить позицію держави щодо підтримки нею необхідності вжиття на міжнародному рівні скоординованих заходів задля сталого керування лісами (*Украинские Национальные Новости (http://www.unn.com.ua). – 2012. – 27.08).*

У Верховній Раді зареєстровано проект закону України «Про внесення змін до Закону України “Про здійснення державних закупівель”».

Суб'єктом законодавчої ініціативи є Кабінет Міністрів України.

Проект закону спрямований на вдосконалення законодавства у сфері державних закупівель, зокрема в частині включення до документації конкурсних торгів умови щодо наявності в учасників процедур закупівель за державні кошти власних виробничих потужностей та/або центрів обслуговування на території України. Відповідні умови пропонується запровадити тимчасово – на період до 31 грудня 2015 р. (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 27.08).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Прем'єр-міністр України М. Азаров 25 серпня побував з одноденною робочою поїздкою в Луганській області.

Прем'єр-міністр відкрив у Луганському обласному клінічному онкологічному диспансері сучасний операційно-реанімаційний блок з експрес-лабораторією. Також М. Азаров вручив співробітникам цього диспансеру сертифікат на високочастотний операційний ніж виробництва Німеччини вартістю 300 тис. грн.

Прем'єр-міністр також відкрив у Луганську два дитячі будинки сімейного типу, у кожному з яких виховуватимуться по 10 дітей. «Уряд обрав лінію на те, щоб ліквідувати дитячі будинки й щоб діти виховувалися в сім'ях», – заявив М. Азаров. Він вручив батькам ключі від двох комфортабельних будинків площею по 360 кв. м, а також ключі від автомобілів. Крім того, Прем'єр-міністр подарував новоселам побутову техніку (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2012. – 25.08).

Перебуваючи з робочою поїздкою на Луганщині, Прем'єр-міністр України М. Азаров взяв участь у Всеукраїнському урочистому зібранні з нагоди Дня шахтаря.

«Країна взяла курс на розвиток вугільної промисловості. Цей курс у нас безповоротний і пов'язаний, насамперед, із забезпеченням енергетичної незалежності України», – підкреслив Прем'єр-міністр. За його словами, уряд продовжуватиме впровадження нових технологій, сучасної техніки й дбатиме про безпеку шахтарської праці. «Саме тому зусилля уряду останні два роки спрямовані на впровадження уніфікованих систем, що забезпечують контроль і безпеку праці шахтарів», – зазначив глава уряду. М. Азаров також повідомив, що уряд ухвалив рішення про реалізацію закону про престижність шахтарської праці (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 25.08).

27 серпня Прем'єр-міністр України М. Азаров взяв участь у церемонії відкриття заводу металоконструкцій «Сталтех» у м. Бровари Київської

області. «Сьогодні ми відкриваємо сучасний європейський завод – надзвичайно приємно, що ми виходимо з кризи і вводимо в експлуатацію нові конкурентоспроможні підприємства, створюємо нові робочі місця», – зазначив він. При цьому М. Азаров підкреслив, що цей завод буде одним з бюджетоформуючих підприємств у м. Бровари.

Глава уряду наголосив, що завод матиме свої ринки збуту на підприємствах машинобудівної, металургійної, будівельної галузей і при реалізації інфраструктурних проектів.

Під час брифінгу після відкриття заводу Прем'єр-міністр також повідомив, що найближчим часом уряд розгляне проект Державного бюджету на 2013 р. «Уряд працює за графіком, який передбачає передачу до ВР проекту закону про бюджет не пізніше 15 числа. Так що в найближчі декілька днів проект буде розглянуто на засіданні уряду й буде передано до ВР», – сказав глава уряду (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 27.08; *Український Бизнес Ресурс (http://ubr.ua)*. – 2012. – 27.08).

Станом на 1 серпня 2012 р. Міністерство фінансів профінансувало на 100 % від плану на січень – липень програми щодо придбання шкільних автобусів для сільської місцевості й придбання підручників.

Зокрема, з метою вчасної підготовки до нового 2012/13 навчального року Міністерству освіти і науки, молоді та спорту виділено кошти на:

– придбання шкільних автобусів для перевезення дітей, які проживають у сільській місцевості, у сумі 152,4 млн грн;

– видання, придбання, зберігання й доставку підручників і посібників для студентів ВНЗ, учнів загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладів та вихованців дошкільних навчальних закладів – в обсязі 138,3 млн грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 27.08).

З 16 по 23 серпня 2012 р. територіальними органами Державної екологічної інспекції України проведено 1940 ресурсних перевірок на 1103 об'єктах державного нагляду (контролю) щодо дотримання ними вимог природоохоронного законодавства, складено 1717 протоколів про адміністративні правопорушення.

До адміністративної відповідальності у вигляді штрафу притягнуто 1562 порушники на загальну суму 366,4 тис. грн, з яких стягнуто 279,1 тис. грн. До правоохоронних органів передано 29 матеріалів.

За порушення вимог природоохоронного законодавства розраховано збитків на суму 14,2 млн грн. Загальна сума пред'явлених претензій і позовів становить 10,9 млн грн. Стягнуто претензій і позовів на суму 349,6 тис. грн (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 27.08).

ПОЛІТИКА

Жеребкування, яке 25 серпня відбулось у ЦВК, визначило, що в окружних комісіях не будуть представлені партії УДАР та ВО «Свобода», передає кореспондент УНН.

До складу окружкомів обов'язково включаються кандидатури фракцій, представлених у ВР. Усі п'ять фракцій подали по 225 кандидатур.

З 87 партій, які висунули кандидатів, скористалися своїм правом подачі кандидатур 81 партія. Вони подали подання на 13 тис. 536 кандидатів, 112 з яких було відхилено у зв'язку з невідповідністю документів вимогам закону.

Шляхом витягування конвертів з назвами партій, які було вкинуто до барабану, було визначено 19 партій, які отримали право надати своїх представників в окружні комісії. «Свобода» й УДАР до цього списку не потрапили (*Украинские Национальные Новости (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 25.08*).

В партии УДАР В. Кличко и ВО «Свобода» считают результаты жеребьевки по включению кандидатур в состав окружных избирательных комиссий несправедливыми и нецивилизованными.

«Места в окружных комиссиях получили партии, которые фактически являются технологическими, а реальные участники избирательного процесса не получили ни одного места», – заявил представитель ВО «Свобода» в Центризбиркоме О. Махницкий. По его мнению, жеребьевка должна была проводиться по каждой из 225 окружных комиссий.

Он считает, что в постановление ЦИК о процедуре жеребьевки были заложены избирательные технологии. В частности, оно было принято еще до начала выборов, когда не было субъектов избирательного процесса, которые могли бы обжаловать документ в суде. При этом О. Махницкий сообщил, что «Свобода» надеется на получение представительства в составе участковых избирательных комиссий. По его словам, процедура жеребьевки по включению кандидатур от партий в состав участковых комиссий, утвержденная ЦИК, предусматривает проведение жеребьевки окружными комиссиями по каждому участку.

В свою очередь, представитель партии УДАР в ЦИК В. Карпунцов сообщил, что УДАР обжаловал данное постановление ЦИК в суде еще в апреле. Однако Киевский апелляционный административный суд подтвердил его законность.

Кроме того, УДАР подал заявление в ЦИК 22 августа с требованием привести данное постановление ЦИК в соответствие с законом, то есть чтобы жеребьевка проводилась по каждому из 225 округов. Однако, по словам В. Карпунцова, реакции ЦИК не последовало. «Будем делать акцент на наших наблюдателях, на членах нашей юридической команды», – сказал он.

В свою очередь, заместитель председателя ЦИК А. Магера считает, что процедура жеребьевки была проведена в соответствии с требованиями закона. «Я считаю, что это наиболее справедливая процедура, которая могла бы быть при таком большом количестве партий, – сказал он. – Жеребьевка проведена таким образом, как захотела богиня Фортуна. Справедливость при жеребьевке – достаточно условная вещь» (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.08).

Центральная избирательная комиссия отказала ВО «Батьківщина» в удовлетворении жалобы на размещение Партией регионов партийной символики и предвыборной агитации на зданиях, в которых находятся органы государственной власти. Соответствующее решение на заседании ЦИК поддержали все 15 членов комиссии.

В своей жалобе партия «Батьківщина» просила ЦИК отреагировать на нарушения со стороны партии власти, ссылаясь на сообщения в СМИ о нарушении Партией регионов законодательства в части проведения агитационной работы.

ЦИК по результату рассмотрения этой жалобы отметила, что сообщение в СМИ не является достаточным доказательством нарушений со стороны одного из субъектов избирательного процесса. Однако, по решению комиссии, полученные от «Батьківщини» материалы будут направлены для реагирования в правоохранительные органы (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.08).

Якби вибори до Верховної Ради відбулись у середині серпня, прохідний 5-відсотковий бар'єр змогли б здолати Партія регіонів, ВО «Батьківщина», партія УДАР В. Кличка й КПУ. Про це говорять результати опитування, проведеного Фондом «Демократичні ініціативи» ім. І. Кучеріва спільно з соціологічною службою Центру ім. О. Разумкова.

Згідно з результатами опитування, ПР набирає 28,1 %, ВО «Батьківщина» – 25,6 %, УДАР – 11,5 %, КПУ – 8,2 %. Водночас залишаються шанси на подолання виборчого бар'єру партією Н. Королевської «Україна – Вперед!» (4 %) та ВО «Свобода» (3,8 %). Не визначилися з вибором 14 %.

Дослідження проведено з 10 по 15 серпня 2012 р. Загалом було опитано 2009 респондентів у всіх областях України, у Києві та в АР Крим, теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3 % з імовірністю 0,95 (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 27.08).

ЕКОНОМІКА

Украина снизит потребление газа за счет угля.

НАК «Нефтегаз Украины» привлекает 3,6 млрд долл. кредита Госбанка развития Китая на перевод ТЭЦ с газа на уголь.

До сих пор в Минэнерго заявляли, что кредит привлекается для перевода на уголь теплокоммунэнерго, а не ТЭЦ, а также на строительство двух заводов по газификации угля. Директор департамента нефтяной, газовой и нефтеперерабатывающей промышленности Минэнерго К. Бородин пояснил, что кредит будет направлен и на модернизацию ТКЭ. Обоиими проектами займется ПАО «Синтез-Газ Украина», в которое была преобразована бывшая «дочка» НАК – «Газ Украины».

Средства будут инвестированы лишь в четыре из восьми ТЭЦ, которые принадлежат государству. Речь идет о Зуевской, Николаевской, Криворожской и Симферопольской ТЭЦ, которыми сейчас управляет «Нефтегаз». Еще четыре теплоэлектроцентрали в правительстве планируют приватизировать. Пресс-служба Фонда госимущества распространила заявление о намерении выставить на продажу 100-процентные пакеты акций Днепродзержинской, Херсонской, Одесской ТЭЦ и Харьковской ТЭЦ-5 уже в III квартале 2012 г. Эти ТЭЦ, по данным источника в Минэнерго, будут приватизированы при условии использования новым собственником угля, а не газа.

Как сообщалось, Украина в первом полугодии сократила потребление газа на 6,8 % к аналогичному периоду 2011 г., до 30,9 млрд куб. м. Вместе с тем за семь месяцев 2012 г. импорт природного газа в Украину уменьшился на 39 % по сравнению с прошлым годом и составил 19 млрд куб. м (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.08*).

Почти 34 % украинцев не имеют никаких сбережений. Как показало исследование iVOX Ukraine, самыми бедными оказались жители Центрального региона, 33 % жителей которого не имеет денег на «черный день». В то же время 30 % опрошенных предпочитают хранить деньги дома. Больше всего таких людей в западных (32,6 %) и восточных областях (30 %). 19,5 % респондентов имеют гривневый вклад в банке, еще 9 % выбрали депозит в иностранной валюте. Стоит отметить, что вкладов в иностранной валюте (18 %) больше всего у киевлян. Депозиты в гривне более популярны на севере страны. Так, среди всех опрошенных жители именно этого региона предпочитают вклады в национальной валюте (23 %). Исследование было проведено методом онлайн-интервью с использованием панели iVOX. Выборка составляет 1065 анкет. Структура выборки отвечает составу интернет-пользователей Украины по возрасту, полу и региону проживания. Статистическая погрешность не превышает 3,1 % (*LB.ua (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 27.08*).

У липні середня заробітна плата підвищилася, порівняно з червнем, на 1,3 %, або на 42 грн – до 3151 грн на місяць. Про це повідомила Державна служба статистики, передають «Українські новини».

Найвищий рівень зарплат зареєстровано в Києві, де середня зарплата становила 4700 грн на місяць.

Найнижчий рівень зафіксовано в Тернопільській області, де середня зарплата становила 2205 грн на місяць.

У червні середня заробітна плата підвищилася, порівняно з травнем, на 3,1 %, або на 94 грн – до 3109 грн на місяць (*Економічна правда (www.epravda.com.ua). – 2012. – 24.08*).

Потери урожаю винограда, понесенные в связи с погодными условиями, оказались минимальными. Об этом рассказал директор ассоциации «Виноградари и виноделы Украины» С. Михайлечко.

«Обращаясь к прогнозам относительно урожая винограда, хочу подчеркнуть, что потери, понесенные в связи с погодными условиями, оказались минимальными. Согласно последнему анализу служб Министерства аграрной политики и продовольствия Украины, а также специалистов ассоциации “Виноградари и виноделы Украины”, снижение общего урожая по винограду в среднем составит около 10–15 %. При этом нужно подчеркнуть, что есть немало хозяйств, которым и вовсе удалось на 100 % выйти на уровень 2011 г.», – сообщил С. Михайлечко (*Украинский Бизнес Ресурс (http://ubr.ua). – 2012. – 27.08*).

У Нацбанку встановили новий порядок переміщення валюти через кордон України. З 31 серпня фізичні особи-нерезиденти та юридичні особи зможуть ввозити готівкову іноземну валюту в Україну без наявності документів, що підтверджують її зняття з банківських рахунків. Не знадобляться ці документи й під час вивезення валюти, пише «Комерсант-Україна».

Про це йдеться в постанові № 312, якою НБУ змінив правила переміщення готівки й банківських металів через митну територію України. Цей документ було зареєстровано в Міністерстві юстиції 14 серпня.

Експерти зазначають, що нові правила збільшать надходження в країну готівкових коштів сумнівного походження, власників яких зацікавлять високі ставки депозитів в українських банках. Однак вони також полегшать подальше виведення коштів через юридичних осіб.

Експерти звертають увагу на те, що нововведення не випадково впроваджуються під час виборчої компанії. «Усі знають, що на вибори завжди завозиться “чорний нал”. Тепер будь-який Іван Іванович провезе у валізі будь-яку суму, – розповів один з юристів. – Наскільки це відіб’ється на обсязі тіньового ринку країни, на якому й так обертається десята частина

світового обсягу готівки доларів, подивимося в найближчі місяці»
(*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2012. – 27.08).

В текущем году Киев получит от рекламы более 115 млн грн, согласно сообщению Главного управления по вопросам рекламы Киевской городской государственной администрации, пишет Корреспондент.net

Большая часть средств от размещения рекламы будет направлена в городской бюджет (ранее планировалось, что поступления от рекламы в бюджет должны составить 81 млн грн). Оставшаяся часть доходов будет в распоряжении коммунальных предприятий-балансодержателей для расходов на выплату заработной платы, осуществления принудительного демонтажа незаконных конструкций, размещение социальной рекламы и т. д.

Предприятиями, которые предоставляют права на рекламу в городе, являются КП «Киевреклама», КП «Киевский метрополитен», КП «Киевпаstrанс» и КК «Киевавтодор».

Согласно ранее полученным данным, столичный метрополитен от размещения рекламы ежемесячно получает 900 тыс. грн (*Корреспондент.net (http://korrespondent.net)*). – 2012. – 27.08).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Нацбанк впервые в этом году заявил, что вместе с осенью закончится удешевление – к концу года ожидается инфляция в 4–5,5 %. Уже в ближайшие месяцы украинцев ждет повышение цен, вызванное сезонными факторами и возможным подорожанием на мировых рынках продовольствия, сообщает пресс-служба Нацбанка.

Эксперты оценивают заявление НБУ по-разному, но склоняются к тому, что экономических катаклизмов в этом году не ожидается. «Нацбанк констатирует то, что, скорее всего, случится, и правильно делает, сбивая определенный ажиотаж и инфляционные ожидания населения, предупреждая его, что с осени все немного подорожает, дабы не стало неожиданностью. И объясняет при этом, почему подорожает, это европейский подход», – ответил нам руководитель ИАЦ Forex club в Украине Н. Ивченко. Причины роста цен – удорожание нефти и продуктов питания в мире и традиционный осенний всплеск деловой активности. На экономику Украины это повлияет только положительно. По мнению Н. Ивченко, инфляция в этом году ожидается не выше 5,5 % (пока с декабря 2011 г. имеем снижение цен на 0,1 %).

Президент Украинского аналитического центра А. Охрименко говорит, что инфляцию увеличит еще и предвыборное повышение пенсий, зарплат бюджетников, соцвыплат. Нацбанк, по его мнению, реально оценил ситуацию и очень осторожно и взвешенно дал понять, что предпосылки для

роста цен достаточно большие, но не критические, к концу года все будет хорошо, инфляция не выше 4 % и паниковать, скупать валюту нет смысла. Более того, дешевые овощи дадут официальную дефляцию в 0,1–0,3 % еще и в августе, и лишь с сентября начнется рост цен.

Аналитик МЦПИ А. Жолудь и вовсе считает, что Нацбанк ничего нового не сказал, лишь напомнил о себе, мол, ситуация под контролем: «С осени цены пойдут вверх, в сентябре на 1 %, плюс-минус пара десятых процента. Но так бывает ежегодно, и к декабрю получим инфляцию не выше 5 %».

Напомним, руководство главного банка страны сформулировало свое мнение в ходе совещания под председательством главы НБУ С. Арбузова. Заметим, что о грядущем росте цен впервые в этом году было заявлено так определенно и на столь высоком уровне. Пока увеличение инфляции с сентября до цифр, близких к плановым (7,9 %, заложенных в госбюджете), прогнозировали лишь финансовые аналитики, а не госструктуры. А вот насколько могут прыгнуть цены до конца года, в НБУ так и не сказали, ограничившись фразой, что «возможный рост инфляции будет достаточно умеренным». В связи с этим Нацбанк уверен, что его политика как по сдерживанию инфляции, так и по стабилизации курса гривни за счет предложения валюты на межбанке при увеличении спроса на нее – правильная и пока не требует изменений (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 27.08).

В 2013–2014 гг. Украину ждет минусовый рост экономики и большое разочарование соцполитикой власти, убежден старший экономист Центра социально-экономических исследований CASE-Украина В. Дубровский.

По его словам, основой отечественной экономики является экспорт продуктов металлургии, что делает страну очень уязвимой к внешним факторам, поскольку мировой рынок металлургии падает, и скоро некому будет продавать сталь, передает «Український Тиждень».

«Большого падения ВВП не будет. Но власть не сможет поднимать социальные стандарты, а вынуждена будет повышать тарифы, потому что не будет резерва. Очень хорошо, если этот год закончим с нулевыми темпами роста», – подчеркнул эксперт. Он также обращает внимание на то, что в стране малый и средний бизнес очень плохо развиты. «Нужно было способствовать бизнес-климату, инвестициям, упрощать налогообложение, разветвлять экономику. Власть сделала все на оборот: законсервировала большой бизнес. И он действительно очень успешно развивается», – заявил В. Дубровский (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 27.08).

Безработица в еврозоне ударит по трудовым мигрантам, говорят эксперты. Многие украинские мигранты могут остаться без работы из-за повышения уровня безработицы в еврозоне.

Вследствие того что уровень безработицы в странах еврозоны повысился до 15–20 %, значительная часть украинских трудовых мигрантов приостановит или уменьшит свои денежные перечисления в Украину.

«Увеличение безработицы в еврозоне означает, что любая страна будет вводить протекционистские меры в отношении собственной рабочей силы и вытеснять мигрантов с этого рынка. Это означает, что украинцы, находящиеся за рубежом, становятся более уязвимой категорией по отношению к обычным гражданам той или иной страны», – отметил экономический эксперт О. Устенко.

В то же время в возвращении трудовых мигрантов есть и позитивные стороны. «Они попытаются открыть собственный бизнес. С этой точки очень важно, чтобы государство приняло меры для стимулирования предпринимательства», – сказал эксперт (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 27.08).

Берлин настроен углублять евроинтеграцию и потребует от партнеров разработки нового европейского соглашения. О таких намерениях канцлера Германии А. Меркель сообщает немецкий журнал Der Spiegel, передает Deutsche Welle.

Еще до конца года, по планам А. Меркель, руководители государств и правительств Евросоюза должны сформировать конвент (учредительный совет), перед которым будет стоять задача по разработке принципов нового европейского соглашения. По данным журнала, советник германского канцлера по европейской политике Н. Майер-Ландрут пытается в Брюсселе убедить в этом партнеров Германии по ЕС.

А. Меркель хочет, чтобы уже принятый фискальный пакт, направленный на усиление бюджетной дисциплины в странах ЕС, был дополнен политическим союзом. Необходимость такого союза объясняется в том числе экономическими факторами. Так, Европейский суд мог бы быть наделен полномочиями осуществлять контроль над госбюджетом стран-членов Европейского союза и штрафовать их за чрезмерный дефицит.

Соответствующие шаги мог бы инициировать европейский саммит в декабре. Однако пока инициатива А. Меркель, которую объявили еще в ноябре 2011 г. на партийном съезде ХДС, большинством государств ЕС была встречена прохладно, утверждает Der Spiegel.

Сегодня Европейский Союз напряженно ищет выходы из долгового кризиса. Главным донором европейских программ помощи «дефицитным грешникам», таким как Греция, Ирландия или Испания, является ФРГ. Афины даже с внешней поддержкой не могут нормализовать ситуацию со своими финансами, и лишь пребывание в еврозоне сдерживает греков от объявления их банкротами. В то же время канцлер А. Меркель старается не допустить выхода Греции из еврозоны.

Отметим, что, согласно данным статистического агентства Евросоюза «Евростат», суммарный валовой внутренний продукт (ВВП) стран еврозоны

во II кварталі 2012 г. скоротився на 0,2 % по порівнянню з янтарем – мартом, когдa прирост був рівен нулю (*МинПром – інформація бізнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 27.08).

Іспанія веде переговори з партнерами по євросоні про умови надання їй допомоги для зниження вартості позикових коштів, однак країна ще не прийняла остаточного рішення про запит. Про це повідомили 23 серпня джерела з євросони, передає Reuters.

Найкращий варіант, який обговорюється, – це купівля боргу Іспанії Європейським фондом фінансової стабільності на первинних аукціонах, а потім інтервенція Європейського центробанку на вторинний ринок з метою знизити прибутковість паперів.

У переговорах, які почалися кілька тижнів тому, не обговорюються конкретні суми допомоги, сказало одне з джерел.

Інше джерело було більш обережне. Воно сказало, що нічого конкретного з приводу допомоги Іспанії поки не з'явилося.

Кабінет прем'єр-міністра Іспанії відмовився від коментарів. Представник Міністерства економіки сказала, що позиція Іспанії не змінилася і країна не прийматиме ніяких рішень до наступного засідання керуючої ради ЄЦБ, яке відбудеться 6 вересня, так як хоче дізнатися, як банк планує проводити інтервенцію.

У серпні прем'єр-міністр М. Рахой впритул підійшов до того, щоб попросити Євросоюз про допомогу, але сказав, що спочатку має дізнатися, на яких умовах ця допомога надаватиметься та яку форму прийме.

Офіційного оголошення не буде щонайменше до 12 вересня, але після цього ситуація може розвиватися швидко (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 24.08).

Канцлер Німеччини А. Меркель заявила, що хотіла б, щоб Греція залишилася в зоні обігу спільної валюти євро.

Виступаючи на переговорах у Берліні з прем'єр-міністром Греції А. Самарасом, вона додала, що вірить у те, що уряд Греції робить усе можливе задля виведення країни з кризи, передає Радіо «Свобода».

А. Самарас зі свого боку також пообіцяв, що його країна виконає свої зобов'язання.

На переговорах А. Самарас хоче домогтися, щоб Греції дали змогу здійснити необхідні для отримання міжнародної фінансової допомоги реформи протягом чотирьох років, а не двох, як визначають нині діючі домовленості про надання цієї допомоги (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 27.08).

Афіни повинні залишитися в євроні. Про це заявив Президент Франції Ф. Олланд після зустрічі з прем'єр-міністром Греції А. Самарасом. При цьому, за його словами, Афіни мають продемонструвати реальність своєї програми з оздоровлення економіки і волю керівників піти до кінця.

Ф. Олланд також додав, що остаточне рішення з боку ЄС буде ухвалено в жовтні після доповіді трійки кредиторів – Єврокомісії, Центробанку і МВФ (*Український Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>). – 2012. – 27.08*).

Європу охопила волна підвищення цен на бензин. Топливо дорожає в Болгарії, Італії, Іспанії, Німеччині, Франції. Об цьому пише аналітик розвитку топливного ринку Ю. Огірчук в блозі на LB.ua.

«Все це об'ясняється відновленням росту цен на нафту і зміною курсу доллара к евро, вель операції на мирових ринках нафти і нафтопродуктов осущестляються, как правило, именно в долларах США. Поэтому когда евро падает относительно доллара, в странах еврозоны всегда дорожает бензин», – отмечает он.

Такая тенденция может отобразиться и на Украине. Если цены на нефть останутся на уровне выше 114 долл. за баррель, уже в сентябре стоимость бензина на отечественных заправках также пойдет вверх (*Український Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>). – 2012. – 27.08*).